

ویژه نامه سالروز شهادت حضرت باقر العلوم، امام محمد باقر (علیه السلام)

اسم مبارک: محمد	تاریخ ولادت: سال ۵۷ هجری قمری
کنیه: ابوجعفر	محل ولادت: شهر مدینه
القاب: باقر باقر العلوم	تاریخ شهادت: روز ۷ ذی قعدة سال ۱۱۴ هجری قمری
نام پدر: علی بن حسین (علیه السلام)	محل شهادت: شهر مدینه
نام مادر: ام عبدالله دختر امام حسن مجتبی (ع)	مدت امامت: ۱۸ سال

امام باقر (ع) فرمودند: شیعه واقعی ما کسی است که از خداوند اطاعت کند.

پیشوای پنجم طی مدت امامت خود در همان شرایط نامساعد، به نشر و اشاعه ی حقایق و معارف الهی پرداخت و مشکلات علمی را تشریح نمود که مقدمات تأسیس یک دانشگاه بزرگ اسلامی را که در دوران امامت فرزند گرامی شان امام صادق (ع) به اوج عظمت رسید، پی ریزی کرد کتب شیعه و اهل تسنن در زمینه های مختلف سرشار از احادیث و سخنان حضرت امام باقر (ع) است.

پایگذار نهضت بزرگ علمی

حضرت باقر (ع) شاگردان برجسته ای در زمینه فقه، حدیث، تفسیر و دیگر علوم اسلامی تربیت کردند که هر کدام وزنه ی علمی بزرگی به شمار می رفتند. شخصیت های بزرگی همچون «محمد بن مسلم»، «زراره بن اعین»، «ابو بصیر»، «بُرید بن معاویه عجل»، «جابر بن یزید»، «حمران بن اعین» و «هشام بن سالم» از تربیت یافتگان مکتب آن حضرت اند.

شاگردان مکتب امام باقر (ع)

اوضاع سیاسی و اجتماعی در دوران

حضرت

خلافت ولید بن عبد الملک:
ولید بن عبد الملک هم در زمان امام سجاد و هم در زمان امام باقر علیهما السلام خلافت می کرد. در دوران این شخص فتوحات و کشورگشایی های زیاد رخ داد و دامنه های این فتوحات تا اندلس امتداد یافت.

خلافت سلیمان بن عبد الملک:

دوران خلافت سلیمان بن عبد الملک کوتاه بود بطوری که مدت ۳ سال بیشتر طول نکشید سلیمان در آغاز خلافت از خود نرمش نشان داد ولی در ادامه ی خلافت با انگیزه تعصب های قبیله گری دست به ظلم و جنایت زد تا جایی که بعضی از والیان را دشمن خود کرد فساد در دربار خلافت سلیمان به اوج خود رسید

عمر بن عبدالعزیز:

در زمان عمر بن عبدالعزیز اوضاع سیاسی و اجتماعی بسیار تغییر کرد. او شروع به مبارزه با فساد و تبعیض کرد و در مقام دلجویی از محرومان و ستم‌دیدگان برآمد. او سعی کرد اموال بیت المال را برگرداند در زمان عمر بن عبدالعزیز سه کار ویژه و مهم انجام شد: ۱- سب (دشنام‌گویی) حضرت علی (ع) ممنوع شد. او این بدعت ننگین ریشه‌دار ۶۹ ساله را از میان برداشت و خدمت ویژه‌ای به شیعیان بلکه به جهان انسانیت انجام داد. عاملی که باعث از بین بردن این بدعت شد تاثیر عمر بن عبدالعزیز از آموزگارش بود که او را از لعن به حضرت علی (ع) ممنوع کرد و حضرت را به او شناساند. ۲- بازگرداندن فدک به فرزندان حضرت زهرا (س) توسط عمر بن عبدالعزیز صورت گرفت. فدک که به صورت دست به دست به عمر بن عبدالعزیز رسیده بود توسط خود او در سفر به مدینه در دیداری که با حضرت باقر (ع) داشت به او بازگرداند. ۳- عمر بن عبدالعزیز با یک اقدام شجاعانه بدعت شوم ممنوعیت نوشتن حدیث پس از رحلت پیامبر (ص) را از میان برداشت و مردم را به نقل و نوشتن حدیث تشویق کرد و به همین علت احادیث بسیاری در زمان امام باقر (ع) نوشته شد. حکومت عمر بن عبدالعزیز در حدود ۲ سال طول کشید. گفته شده بنی امیه او را مسموم کردند.

یزید بن عبدالملک:

یزید بن عبدالملک مردی عیاش و خوش گذران بود و به هیچ وجه به اصول دینی و اخلاقی پایبند نبود ایام خلافت او یکی از سیاه‌ترین ادوار حکومت بنی امیه به شمار می‌رفت. در زمان او جمعیت فکری مرجئه (فرقه ای بودند که ایمان را عبارت از اعتقاد قلبی می‌دانستند و هیچ یک از گناهان و اعمال ضد اسلامی را با ایمان منافی نمی‌دانستند) به وجود آمد. او در اوقات فراغت خویش به گوش دادن ساز و آواز مشغول بود و در زمان او ساز و آواز رایج گردید. او عده‌ای از شیعیان را در زندان شکنجه می‌داد و با زهر مسموم می‌نمود.

هشام بن عبدالملک:

هشام مردی بخیل، خشن، ستمگر، جسور، بی‌رحم و سخن‌ور بود. در دوران حکومت او زندگی مردم با مشکل روبه‌رو بود و رسم نیکوکاری و تعاون برچیده شد و هیچ کس نسبت به دیگری کمک نمی‌کرد. یکی از حوادث مهم زندگی امام باقر (ع) مسافرت آن حضرت به شام در زمان حکومت هشام می‌باشد. هشام در سفر حج امام باقر (ع) و امام صادق (ع) را دید و هنگامی که به پایتخت خود دمشق بازگشت به حاکم مدینه دستور داد امام باقر (ع) و فرزندش جعفر بن محمد (ع) به شام سفر کنند. چرا که آنها را خطری بزرگ برای حکومت خود در مدینه می‌دید. امام باقر و امام صادق (علیهما السلام) زمانی که وارد دمشق شدند سه روز اجازه‌ی ملاقات با هشام به آن دو بزرگوار داده نشد چرا که هشام تصور می‌کرد با این کار مقام آن دو بزرگوار را در میان مردم کم می‌کند و پس از سه روز زمانی امام را پذیرفت که در حال مسابقه‌ی تیراندازی بود. ابتدا از امام درخواست مسابقه کرد ولیکن امام نپذیرفتند با این حال به اجبار هشام امام را به مسابقه واداشتند و امام در اولین تیراندازی تیر را به نشانه زدند و به همین ترتیب ۹ تیر پرتاب نمودند که هر کدام به چوبه‌ی تیر قبلی برخورد کرد و هشام متعجب شد و تمام نقشه‌هایش نقش بر آب شد.

حضرت امام باقر (ع) در سن ۵۷ سالگی توسط توطئه هشام بن عبدالملک در سال ۱۱۴ هجری قمری با زهر مسموم و در قبرستان بقیع به خاک سپرده شدند.

شهادت آن حضرت

بر گرفته از کتاب سیره پیشوایان نوشته مهدی پیشوایی